

Sygn. akt I C 981/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Kawecki

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2021 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) *Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.*

przeciwko *D. S.*

przy udziale organizacji pozarządowej po stronie pozwanego *Fundacji Ochrony (...) w W.*

o zapłatę kwoty 14 609,84 zł

I/ zasądza od pozwanego *D. S.* na rzecz strony powodowej (...) *Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.* kwotę **14 609,84 zł** (czternaście tysięcy sześćset dziewięć złotych osiemdziesiąt cztery groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 lutego 2019 roku do dnia zapłaty;

II/ zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę **3 800 zł** tytułem zwrotu kosztów procesu;

III/ nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę **117 zł** tytułem opłaty uzupełniającej od pozwu, której strona powodowa nie miała obowiązku uiścić.

Sygn. akt I C 981/19

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanego *D. S.* kwoty 14 609,84 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. 15.02.2019 r., do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 183 zł i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

W uzasadnieniu pozwu podała, że pomiędzy stronami zawarta została umowa pożyczki nr (...). Na podstawie tej umowy pozwany zobowiązał się m. in. do terminowej spłaty określonej sumy pieniężnej na jej rzecz. W związku zaś z nienależytym wykonywaniem przez niego zaciągniętego zobowiązania umownego (brak terminowego regulowania wpłat), skutkującym naruszeniem warunków ww. umowy, zadłużenie powstałe na tle realizacji umowy z dniem 29.01.2019 r. zostało postawione w stan wymagalności. W konsekwencji powyższego, pismem z dnia 30.01.2019 r. pozwany został wezwany do spłaty wymagalnego zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jako że wezwanie do zapłaty nie odniosło oczekiwanego skutku, gdyż zadłużenie nie zostało przez pozwanego spłacone, podjęła ona decyzję o wystąpieniu przeciwko pozwanemu z niniejszym powództwem. Strona powodowa podała też, że na potrzebę powództwa, działając w oparciu o art. 95 ust. 1 prawa bankowego, w

dniu 15.02.2019 r. wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych Banku nr (...). W treści tego dokumentu wskazana została wysokość oraz struktura zadłużenia ciężącego na pozwanym z tytułu zawarcia oznaczonej umowy, jak również sprecyzowane i podane zostały szczegółowe wyliczenia należności odsetkowych stanowiących element tego zadłużenia. Na kwotę objętą pozwem składają się natomiast następujące należności: niespłacony kapitał w kwocie 14 047,21 zł, odsetki umowne w kwocie 484,27 zł i odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 78,36 zł. Podstawę prawną żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczanych od dnia wytoczenia powództwa od sumy skapitalizowanego zadłużenia, a zatem również od zaległych odsetek wymienionych wyżej, stanowi zaś art. 482 § 1 k.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił powództwo w całości.

Od niniejszego nakazu zapłaty pozwany złożył sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Podniósł w szczególności zarzuty:

- a) przedwczesności wytoczenia powództwa - powód nie udowodnił w sposób skuteczny wypowiedzenia umowy;
- b) braku skutecznego wypowiedzenia umowy przez powoda - pozwany nigdy nie otrzymał wypowiedzenia ani warunków umowy, powód nie udowadnia, by takie dokumenty pozwany kiedykolwiek dostał;
- c) braku legitymacji czynnej powoda -- brak skutecznego wypowiedzenia umowy;
- d) niezasadności wysokości i sposobu wyliczenia należności głównej i należności ubocznych oraz terminu wymagalności roszczenia - pozwany spłacił całą należność „pierwotnemu wierzycielowi”;
- e) nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości;
- f) posługiwania się przez powoda dokumentarni prywatnymi;
- g) naruszenia art. 75 i art. 75c prawa bankowego.

Na skutek powyższego sprzeciwu, postanowieniem z dnia 25 marca 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pismem z dnia 20 maja 2019 r. organizacja pozarządowa - Fundacja Ochrony (...) w W. zgłosiła swój udział w sprawie po stronie pozwanego, w związku z wykonywaniem zadań statusowych. W imieniu pozwanego wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej Spółki oraz niewykazania roszczenia, gdyż przedłożone dokumenty nie są wiarygodne, bo zostały wytworzone przez stronę powodową i nie mogą być w żaden sposób zweryfikowane. Brak jest też możliwości ustalenia umocowania do działania osób podpisanych na tych dokumentach. Na podstawie treści pozwu trudno ustalić, czy wypowiedzenie było konieczne oraz czy została przeprowadzona procedura restrukturyzacyjna. Oświadczenie o wypowiedzeniu zostało złożone pod warunkiem i zmierzało do obejścia przepisów prawa, a w szczególności art. 75c prawa bankowego. Powodowy Bank bowiem przed wypowiedzeniem umowy nie wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia. Nawet przy założeniu, że w przedmiotowej sprawie wypowiedzenie umowy było skuteczne, to jednak wobec braku wdrożenia postępowania restrukturyzacyjnego, należy zakwalifikować je jako nadużycie prawa. Pozwany natomiast konsekwentnie podaje, że nie otrzymał wypowiedzenia umowy, a powodowy Bank nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dowodów. Nie została również załączona umowa łącząca strony, a więc nie można ustalić, jakie okoliczności uprawniały Bank do wypowiedzenia umowy. Brak jest też dowodu spełnienia świadczenia przez stronę powodową. Fundacja zakwestionowała również wysokość dochodzonego roszczenia, gdyż brak jest dokumentów na wykazanie tej okoliczności. Z ostrożności procesowej Fundacja wskazała również na ograniczoną moc dowodową wyciągu z ksiąg bankowych i dokumentów utrwalonych na elektronicznych nośnikach informacji. Nadto podniosła zarzut przedawnienia roszczenia i zastosowania klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ k.c.

W piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2019 r. pozwany poparł stanowisko w/w organizacji pozarządowej i wyraził zgodę na jej wstąpienie do sprawy. Jednocześnie wniósł o przyznanie kosztów postępowania w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej ze względu na nakład pracy związany z licznymi dokumentami przekładanymi przez stronę powodową, które nie mają waloru dowodowego. Podniósł, że wnioski dowodowe strony powodowej zmierzają do przedłużenia postępowania i dlatego jako spóźnione powinny zostać pominięte. Zaprzeczył mocy dowodowej dokumentów złożonych przez powodowy Bank, w tym wyciągu z ksiąg rachunkowych Banku, gdyż są dokumentami prywatnymi. Podważył fakt zawarcia umowy i jej wypowiedzenia, gdyż strona powodowa nie przedłożyła ani umowy zawartej między stronami, ani jej wypowiedzenia. Z powodu braku dokumentu umowy trudno więc odnieść się do treści żądania, tym bardziej, że kwestionuje on sam fakt zawarcia takiej umowy. Powodowy Bank nie wykazał też umocowania osób podpisanych pod umową czy pod wypowiedzeniem umowy do jego reprezentowania. W ocenie pozwanego wypowiedzenie nie mogło być skuteczne, gdyż zostało dokonane pod warunkiem. Nadto wypowiedzenie dotyczyło tylko części kredytu, a Bank dochodzi całego zobowiązania. Dochodzona więc pozwem kwota jest znacząco zawyżona, w szczególności nie uwzględnia kwot uiszczonych przez niego. Nadto pozwany zakwestionował kwoty składające się na dochodzoną kwotę ponad kapitał. Wniósł też o oddalenie powództwa jako przedwczesnego.

W piśmie procesowym z dnia 20 stycznia 2020 r. strona powodowa w pierwszej kolejności, w odpowiedzi na pismo Fundacji Ochrony (...) w W., na podstawie art. 78 § 1 k.p.c. zgłosiła opozycję przeciwko wstąpieniu do sprawy tej Fundacji. Zgodnie bowiem z art. 8 k.p.c. udział organizacji w postępowaniu cywilnym może przejawiać się w dwóch formach: wszczęciu postępowania i wstąpieniu do już toczącego się postępowania. Uprawnienie to konkretyzują art. 61-63 k.p.c. Z art. 61 § 1 i § 2 k.p.c. wynika zaś, że organizacja pozarządowa może przystąpić do sprawy tylko po stronie osoby fizycznej zajmującej pozycję strony powodowej. To, że organizacja ta może przystąpić do sprawy tylko po stronie powodowej wynika natomiast z formy udziału organizacji pozarządowej. Organizacja taka może wytoczyć powództwo na rzecz osoby fizycznej w sprawach, których przedmiot jest określony w tym przepisie oraz w sprawach tych przystąpić do toczącego się postępowania. Taka regulacja wyklucza więc możliwość zgłoszenia się do udziału w sprawie Fundacji po stronie pozwanego. W odpowiedzi natomiast na pismo procesowe pozwanego strona powodowa wskazała, że powództwo podtrzymuje w całości, a ponadto wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentów dołączonych do pisma na okoliczności: istnienia umowy i jej treści, w szczególności zawarcia przedmiotowej umowy, wysokości udzielonego kredytu, a także wysokości i terminu płatności rat oraz wysokości naliczonych opłat, wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem oraz próby pozasądowego rozwiązania sporu, wpłaty dokonanej przez pozwanego, a tym samym uznania istnienia zobowiązania z tytułu przedmiotowej umowy, a ponadto na okoliczność braku terminowej spłaty zobowiązania, istnienia i wysokości wierzytelności dochodzonej pozwem, udostępnienia środków kredytu przez powodowy Bank zgodnie ze złożoną dyspozycją pozwanego, a także umocowania do składania oświadczeń woli w zakresie upomnienia i wypowiedzenia w imieniu powodowego Banku.

Odnosząc się do najdalej idącego zarzutu przedawnienia roszczenia strona powodowa wskazała, że bieg przedawnienia roszczeń wynikających z umów o pożyczkę czy kredyt zaczyna biec bądź od chwili wypowiedzenia umowy, bądź też od chwili upływu terminu na jaki umowa była zawarta, i trwa trzy lata, jak wynika z art. 118 k.c. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się przy tym, że wymagalność rozumieć należy jako stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny, o charakterze obiektywnym, którego początek następuje od chwili, w której wierzytelność zostaje uaktywniona. Wówczas też następuje początek biegu przedawnienia i dopuszczalności potrącenia. Zatem bieg przedawnienia należy liczyć w niniejszej sprawie od daty skutecznego wypowiedzenia umowy, tj. od dnia 29.01.2019 r. Bieg przedawnienia został zaś przerwany w momencie wniesienia pozwu do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 15.02.2019 r. (zatem przed upływem trzech lat).

Postanowieniem z dnia 21 października 2020 r. Sąd odrzucił opozycję strony powodowej przeciwko przystąpieniu organizacji pozarządowej Fundacji Ochrony (...) w W. do udziału w postępowaniu, jako spóźnioną.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany D. S. w dniu 20.10.2015 r. zawarł ze stroną powodową (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...). Na warunkach w niej określonych powodowy Bank udzielił pozwanemu pożyczki w wysokości 17 785,29 zł. W ramach umowy pozwany zobowiązał się spłacić otrzymany kredyt wraz z należnymi odsetkami. Zgodnie z dyspozycją uruchomienia kredytu, w związku z § 1 umowy, powodowy Bank w dniu 20.10.2015 r., na oświadczenie złożone przez pozwanego, dokonał odpowiednio uznania na rachunkach bankowych przez niego wskazanych. Pozwany składając podpis pod umową oświadczył tym samym, że dane zawarte w dyspozycji uruchomienia pożyczki są prawidłowe i zgodne z jego wolą.

Ze względu na niedokonywanie przez pozwanego wpłat rat pożyczki lub dokonywanie wpłat rat w niepełnej wysokości, a tym samym niewywiązania się z warunków umowy, została ona wypowiedziana przez stronę powodową, a pozwany został wezwany do spłaty zadłużenia. Z uwagi na brak spłaty wyżej wymienionej zaległości w terminie określonym w wypowiedzeniu, zobowiązanie pozwanego w dniu 29.01.2019 r. zostało postawione w stan wymagalności.

Zanim powodowy Bank złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy łączącej go z pozwanym, wzywał go do uregulowania zaległości w spłacie zobowiązania. Do pozwanego zostało skierowane ostateczne wezwanie do zapłaty, w którym został on dodatkowo poinformowany, że brak spłaty zadłużenia będzie skutkował wypowiedzeniem umowy. Pomimo wysłania powyższego pisma, pozwany nie uregulował zaległego zobowiązania. W konsekwencji powyższego, pismem z dnia 30.01.2019 r. pozwany został wezwany do spłaty wymagalnego zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego

Strona powodowa, działając w oparciu o art. 95 ust. 1 prawa bankowego, w dniu 15.02.2019 r. wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych Banku nr (...). W treści tego dokumentu wskazana została wysokość oraz struktura zadłużenia ciężącego na pozwanym z tytułu zawarcia oznaczonej umowy, jak również sprecyzowane i podane zostały szczegółowe wyliczenia należności odsetkowych stanowiących element tego zadłużenia.

Na kwotę dochodzoną pozvem składają się następujące należności: niespłacony kapitał w kwocie 14 047,21 zł, odsetki umowne w kwocie 484,27 zł i odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 78,36 zł.

Dowody: odpisy: umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) z dnia 19.10.2015 r., dyspozycji uruchomienia kredytu, warunkowego wypowiedzenia umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) z dnia 04.12.2018 r. wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru, przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 30.01.2019 r. i ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 02.11.2018 r., wydruku historii rachunku kredytowego nr (...) za okres od 20.10.2015 r. do 20.10.2015 r., wyciąg z ksiąg (...) Banku SA z dnia 15.02.2019 r. nr (...), wydruk historii rachunku kredytowego nr (...) dedykowanego do spłaty umowy oraz pełnomocnictwa dla D. L., W. D. i R. Z..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

W ocenie Sądu, w świetle dokumentów dołączonych przez stronę powodową do akt sprawy, choć dopiero w toku postępowania, uznać należy, że niewątpliwie wykazała ona i udowodniła zasadność swojego roszczenia oraz jego wysokość, zaś pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie swoich zarzutów.

Zgodnie z mającą generalny charakter regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Występujący z powództwem powód winien zatem wykazać zasadność swojego żądania i udowodnić jego istnienie. Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy, skoro tylko taki jest dla sądu dostępny. Sam fakt, że strona powodowa powoływała się w pozwie na dowody oczywiście nie byłby wystarczający, jeżeli następnie nie przedłożyłaby ona do akt sprawy tych dowodów. Każde orzeczenie rozstrzygające istotę sporu powinno bowiem odpowiadać zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu. Stosownie zaś do art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowe zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Aby zweryfikować wyjaśnienia stron co do okoliczności, czy są one zgodne z prawdą, sąd musi posiadać dowody, które stosownie do ww. przepisu strony powinny przedstawić. Do powyższego, fundamentalnego przepisu procedury cywilnej odwołują się kolejne przepisy, jak choćby art. 232 k.p.c., nakazujący stronom wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, czy wyżej cytowany art. 6 k.c. Spośród czynności procesowych decydujące znaczenie przypada tym czynnościom, które zmierzają do poznania rzeczywistości w postępowaniu cywilnym - w szczególności do ustalenia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.) – postępowaniu dowodowemu. Nauka rozróżnia trzy rodzaje faktów wymagających udowodnienia w procesie cywilnym: fakty prawotwórcze, jak np. fakt zawarcia umowy, legitymacja czynna powoda i bierna pozwanego, fakty tamujące powstanie prawa, np. brak jednego z warunków ważności czynności prawnej, i fakty niweczące prawo, jak np. fakt zapłaty czy przedawnienie. Obowiązek udowodnienia faktów prawotwórczych ciąży na powodzie, pozostałe na pozwanym. Przedstawianie dowodów jest podstawowym obowiązkiem we współczesnym procesie kontradyktoryjnym. Ma to odzwierciedlenie w przepisach procedury cywilnej. Oprócz wyżej powołanych (art. 3 k.p.c., art. 227 k.p.c. czy art. 6 k.c.) również art. 207 § 6 k.p.c. nakazuje stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie.

Zasadnie więc strona powodowa podnosiła, że onus probandi wykazania okoliczności, na które powołuje się pozwany, w świetle art. 6 k.c., obarczał w całości pozwanego. Należy też zgodzić się ze stanowiskiem strony powodowej, że zgodnie z zasadą prekluzji, ustanowioną w art. 503 § 1 zdanie trzecie k.p.c., powtórzoną następnie w art. 207 § 6 k.p.c., sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody strony, a więc takie, które nie zostały zgłoszone w treści sprzeciwu. Wobec nieprzedstawienia przez pozwanego miarodajnych dowodów z dokumentów, mogących świadczyć o spełnieniu przesłanek niezbędnych dla oddalenia pozwu, nie sposób więc przyjąć zarzutów pozwanego za uzasadnione. W przedstawionym więc w sprawie stanie należy uznać, że zgłoszone przez pozwanego zarzuty są niezasadne i nie znajdują oparcia w przedłożonym materiale dowodowym. W ocenie zatem Sądu, pozwany nie zakwestionował skutecznie zasadności wystąpienia przeciwko niemu z przedmiotowym roszczeniem.

Odnosząc się do najdalej idącego zarzutu pozwanego przedawnienia roszczenia należy zgodzić się ze stroną powodową wskazała, że bieg przedawnienia należy liczyć w niniejszej sprawie od daty skutecznego wypowiedzenia umowy, tj. od dnia 29.01.2019 r. Ten bieg przedawnienia został zaś przerwany przez wniesienie pozwu do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 15.02.2019 r., a zatem przed upływem lat trzech, który to termin przewiduje przepis art. 118 k.c. Sąd podziela też argumentację strony powodowej, że zastosowana przez nią konstrukcja warunkowego wypowiedzenia umowy jest wbrew zarzutom pozwanego prawidłowa. Wypowiedzenie skierowane do pozwanego przez powodowy Bank miało bowiem charakter warunkowy w tym znaczeniu, że jeżeli pozwany dokonałaby spłaty wymaganego zadłużenia, wypowiedzenie stałoby się niejako automatycznie nieskuteczne, a umowa byłaby w tej sytuacji kontynuowana na dotychczasowych warunkach. Należy zatem stwierdzić, że zastosowane w niniejszej sprawie warunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej było dopuszczalne i wywołało skutek w postaci wypowiedzenia umowy. Należy też zauważyć, iż przed złożeniem przez powodowy Bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, pozwany został w odrębnym piśmie poinformowany o istniejącym zadłużeniu. Pomimo jednak wysłania tego pisma, nie uregulował zaległego zobowiązania.

Odnosząc się z kolei do wysokości roszczenia należy podnieść, że strona powodowa w treści pozwu szczegółowo wykazała wysokość przedmiotowego roszczenia. Ponadto na udowodnienie powyższego przedstawiła wyciąg z ksiąg banku, który to dokument odzwierciedla rzeczywisty stan ksiąg rachunkowych powodowego Banku. Powyższe pozwalało pozwanemu zapoznać się z obecną wysokością zobowiązania, z uwzględnieniem wysokości wymagalnego kapitału, odsetek umownych i odsetek od zobowiązania przeterminowanego. Wprawdzie prawo bankowe stwierdza, że dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego, jednakże nie pozbawia to tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności jako dokumentu prywatnego. Wreszcie strona powodowa w toku postępowania przedłożyła szczegółową historię rachunku kredytowego nr (...), dedykowanego do spłaty przedmiotowego kredytu, określającą sposób naliczenia zobowiązania objętego pozwem, z rozbiciem na poszczególne składniki zadłużenia oraz wskazującą sposób księgowania wpłat dokonanych przez pozwanego.

Odnosząc się z kolei do zarzutu braku umocowania osób do podpisania w imieniu powodowego Banku wypowiedzenia umowy, to należy wskazać, że w toku postępowania strona powodowa przedłożyła stosowne pełnomocnictwa.

Mając wszystkie powyższe okoliczności na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu (punkt II wyroku) oparto o przepisy art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Strona powodowa wygrała proces w całości, a na poniesione przez niego koszty złożyły się: opłata częściowa od pozwu w kwocie 183 zł, koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego w kwocie 3 600 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – jedn. tekst Dz.U. z 2018 r., poz. 265) i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Zgodnie zaś z przepisem art. 113 ust. 1 ustawy kosztach sądowych w sprawach cywilnych kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, a więc w tym przypadku powołanego wyżej przepisu art. 98 k.p.c. W tych okolicznościach należało pozwanego obciążyć opłatą uzupełniającą od pozwu w kwocie 113 zł, której strona powodowa nie miała obowiązku uiścić. Zatem, w oparciu o wskazane przepisy, orzeczono jak w punkcie III wyroku.